

KECSKEMÉTI LAPOK

Előfizetési díj: Egész évre 5 frt, fél évre 2 frt 50 kr.,
negyed évre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 12 kr.
Hirdetmények jutányosan számíttatnak. — Nyilttéri közlemény
soronként 30 kr.
Bélyegdíj minden beíratás után 30 kr.

Politikai és társadalmi hetilap.

Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség: V., Klapka-útea 162.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal: III., Jókai-útea 186. Telefon sz. 81.
hová az előfizetések, hirdetmények és a lap szétküldésére vonatkozó
felszólalások intézendők.

A két nem harca.

A tizenkilencedik század végén az életösvény új ágára tért át a nő. Eleddig a házi tűzhely s a család nyújtott neki kizárólagos foglalkozást és általános volt a vélemény, hogy ez a legnemesebb női hivatás a földön. A villamosság korában egy csapásra megdőlt ez a régi rendszer s íme, most azon a ponton állunk, hogy a nők túlnyomó többsége nem akar megférti a neki osztályrésztül jutott szűkebb keretben, hanem kitör és a férfiakal egyazon módon, egyazon úton keres megélhetést. A munkaerőnek ez a váratlan megkétszereződése bizonyosan sok bajnak lesz a kútforrása és nem kell csodálkoznunk, ha majdan ez okból élet-halálharc keletkezik a két nem között . . . a kenyérért.

A míg csak a külföldről hallottunk egyet-mást a nőemancipáció aránytalan terjedését illetőleg, mindaddig csak az érdekesség szempontjából foglalkoztunk e hírekkel. De miután újabban hazánkban is kezd megváltozni a nő társadalmi helyzete, fontos kötelességünkben áll közelebbről meghányi-vetni e nagy horderejű fordulatot.

A téma onnan jut eszünkbe, hogy az idén az ország felsőbb leányiskolái özönével ontották ki a nyilt küzdőtérre a sokféle pályára képesített nőket, a kik most elszántan akarják a versenyt föl-

venni a férfiakal. Továbbá arról is értesülünk az igazgatói jelentésekből, hogy a jövő hóban megkezdődő tanévre annyi sokan jelentkeztek már, hogy ezek száma háromszorosa a most levizsgázottaknak.

Legtöbbje könyvelőnek, gépírónak, banktisztviselőnek készül, eltekintve az állami állásoktól, mint pl. a postai, táv-irdai és vasúti alkalmazás. A magasabb képzettséget kívánó tudományos pályákra: a tanítónői, orvosi, sőt jogi pályákra is nagy számmal lépnek hölgyeink.

Ez a női invázió kétségkívül nagy és lehet, hogy veszedelmes változásoknak lesz a szülőoka s ha a jövőben a nőemancipáció elkényszeredett hívei ugyancsak ebben az arányban fognak terjeszkedni, akkor az új század elején a társadalomnak s a családnak képe lassankint teljesen átfőrmálódik.

Aggódva várjuk a további fejleményeket. Aggodalmunk alapos, miután biztosra vehető, hogy ilyen auspicziumok mellett a nő többé nem lesz ideál, a családi tűzhely nem tekinthetjük többé szentélynek, hanem az élet tökéletesen megridegül, miután a megélhetés nehézségei egyaránt kérget vonnak a férfi és a nő szívében.

Mi ok szülte ezt az állapotot? . . . A nőnek jelenleg is csak annyi kilátása van a férjhezmenésre, mint volt annakelőtte. Továbbá számban sem szaporodtak meg annyira, hogy nagy részük

már e miatt is kénytelen legyen — nőiségét álcázva — a kenyérért küzdeni . . . Itt valami nagy hibának kellett lennie, mely ezt a változást előidézte. E hiba kétségkívül magukat a nőket terheli, hisz a legádázabb férfi-gyűlölő asszony sem állíthatja, hogy az erősebb nem viselkedése terelte volna ily ferde irányba a társadalmat.

Az örülten előre száguldó kor kíváncsai szerint ma már a szegény leány is doktor-férjet, ötszobás lakást, cselédséget, fogatot óhajt. S ha mindezt el nem érheti, — inkább nem megy férjhez holmi szerényebb iparshoz vagy kereskedőhöz, hanem kitanul valamely szakiskolát és önállósítja magát, abban a hiszemben, hogy majd megvalósítja saját maga — a keze munkája révén — nagyratörő álmait.

Úgy van! . . . nincs többé egyszerűség. Senki sem akarja immár beérni a kevéssel, senki sem tud beletörődni sorsába; a nő irtózik a gyermekneveléstől, a főzőkanáltól, a házasságtól s ezek helyett a nagy világban akar szerepet játszani.

Nincs többé egyszerűség. Inkább lemond a mai nők nagy része a családi élet boldogságáról, inkább dolgozik napestig, csak hogy a külszint megóvja, csak hogy többféle ruhát ölthessen magára hetenkint, a mi persze másrésztől nélkülözést igényel, de ezt a világ úgy sem látja, erről a világ mit sem tud.

A KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA.

A fénykép.

Együtt vagyunk egy fényképen
Lefotographálva,
Te a bájok királynője,
Én a rabszolgája.

Hogy arczodat jobban lássák,
Én felém fordultál,
S a fényképész tanácsára
Reám mosolyogtál.

Híven őrzöm e fényképet.
A keblemen tartom,
Ha ránézek, a gyönyörtől
Lángban ég az arcom.

Boldog vagyok, mit bánom én,
Miért mosolyogtál?
Csak azt látom, csak azt érzem . . .
Hogy felém fordultál.

Fekete Károly.

Utazás Utópiába.

Szabad időmet egész télen át úti leírások, utazási napló-jegyzetek olvasásával töltöttem.

Jártam a kirgizek homok-pusztáin. — a Kaukaszus hasadékos sziklabércein, kétségbeesésig unatkoztam kőolajjal fűtötté gőzmozdony által vont vasúti kocsiban, egész a Kaspi-tó partjáig. Piheitem egy-egy ormótlan kőszoborral díszített Kurgán-halom tövében, hol csak is a homoki-tyuk kodácsolása zavarta andalgásomat. Voltam Kairóban, ballagtam a Nilus partján s gyönyörködtem az előttem vízbe ugráló krokodilusokban, — mintha csak otthon lettem volna valamelyik kender-áztató medenceze párkányzatán, honnan a nagykőrmű békák — atlétai ügyességgel ivet írva a levegőben, — czuppannak a vízbe. — Virradtam a piramisok tetején, élveztem Svájcz ózonnal telített illatos levegőjét és fáztam gletsereinél, végre fürödtem az osztondei sós vízben is, a miniszter elnökkel — de csak képzeletben itthon a szobám rongyos pamlagján.

Alig kezdett a természet ébredni s a tavaszi szélnek még csak a bőjti része tolt vissza kéményemen keresztül a füstöt szobámba, már is az ország különböző részében jólétnek örvendő barátaim levelei érkeztek hozzám, melyekben utazási tervüket közlik velem s biztatnak, hogy én is menjek velük.

Hát biz én el is mennék, — gondoltam minden levél olvasásakor, — ha száz akadály nem állaná útamat, — a kilenczvenkilenczet valahogy majd csak elhárítanám, vagy okkalmóddal legyőzném; de az elsőt, a századikat,

mely röviden így hangzik: „nincs pénz”, el-mellőzni, elhengeríteni nem tudom.

Akármit beszélnek is a népek és nemzetek a jelenkor előrehaladottságáról, tudományáról, — én nem hiszem. Bizonyos tekintetekben ma is ott vagyunk, a hol Krisztus születése előtt, Herodotus korában voltunk. Pénz nélkül akkor sem lehetett utazni, ma sem lehet.

Főltalálnak mindenfélét az emberek — még olyasmit is, a mire semmi szükségünk sincs, például Edison a fonográfot. Minek az? Talán hogy a házsártos asszonyok férjeiket még holtuk után is bosszanthassák, vagy hogy a pletykát megörökítsük? Bizony jobb tenné Edison is, ha azon törné a fejét, hogy miként lehetne pénzülküli utazást feltalálni.

No de csak hagyjuk reá, hát ha még kitalálja azt is!

Ilyetén gondolatokkal enyhítettem fájdalmaimat mindannyiszor, valahányszor egyik-másik barátom biztatgató levelét elolvastam, — tápláltam lelkeket reménnyel, mint Sanyaró Vendel étvágyát a jó konyha szagával. — Csináltam úti-terveket én is, válogattam bennük napról-napra és szorgalmasan olvastam a kaszinó új lapjainak minden példányát, vajjon mely napon olvasom már a nevezetes főltaláló nevét, mely tudatja, hogy miként lehessen hát pénz nélkül utazni.

Az a fő pedig, hogy a világot ámitsuk. Áldozatul azért önönmagunkat is készek vagyunk odadobni s azt hiszszük, hogy ennek is így kell lenni s hogy ezt a haladás kora föltétlenül megkívánja tőlünk.

Dehogy! A kort mi csináljuk, nem a kor bennünket.

Épen azért a nőnek vissza kellene térni a régi egyszerűséghez, hevülni kellene a családért, a házi foglalkozásért, eredeti rendeltetéseért, — teljesen a férfiúra bizván a veritékes munkát, a kenyérkeresetet.

Hanem ez a megtérés aligha fog végbemenni. A lavina megindult és nő-tön-nő. Jogunkban áll aggódva kérdezni: mi lesz még ebből?

Megnyugtató választ azonban sehonnan sem nyerünk.

Közgyűlés.

A város törvényhatósági bizottsága Kada Elek polgármester elnöklete alatt folyó hó 7-én rendkívüli közgyűlést tartott. Ugyanis a június havi törvényhatósági bizottsági közgyűlés 800,000 frt ideiglenes kölcsön felvételét oly módon határozta el, hogy az folyó számlára és szükség szerinti részletekben a nagykölcson megkötéseig vétessék fel, biztosítékul pedig a város tulajdonát képező értékpapírok köttessenek le s ezen ideiglenes kölcsön kamataival együtt a végleges kölcsönből fizetessék vissza. Egy alkalommal megbizatott a városi tanács, hogy ezen ideiglenes kölcsön felvételére nézve a szükséges intézkedéseket tegye meg és az eddig megkeresett pénzintézeteken kívül ajánlattételre többeket is szólítson fel.

Mielőtt azonban a városi tanács ezen utóbbi megbízás folytán lépéseket tett volna, időközben a Pozsonyi Első Takarékpénztár azon ajánlatot tette, hogy kész Kecskemét városának 800,000 frt kölcsönt akár lombardra, akár fedezet melletti nyílt hitelre adni.

Ezen ajánlat a város pénzügyi szakbizottságának véleményadás végett kiadatván, az erre nézve azon javaslatot terjesztette be, hogy az ajánlott kölcsön feltételei a jelenlegi pénzvviszonyok között előnyösöknek mondhatók s azért az ajánlat elfogadását véleményezi.

Előnyei az ajánlatnak, hogy nem egészen 900,000 frt értékű értékpapírok ellenében 800,000 frtnyi kölcsönt hiánytalanul és minden levonás nélkül hajlandó nyújtani és hogy csak 5 1/2% os kamatot köt ki, holott a jelenlegi ideiglenes kölcsön után is 6 1/2% os kamatt jár. Igaz ugyan, hogy ha az Osztrák-magyar Bank a váltók kamatlábát emeli, ezen kölcsön kamatlába is emelkedik, de ez a kamatemelkedés egyrészt nem valószínű, másrészt, ha beállana is, akkor sem lenne ezen kölcsön drágább, mint az eddigi ajánlott lombardkölcsönök.

Hasonlóképp nem tekinthető hátránynak azon kikötés sem, hogy a kölcsön csak egy év után s akkor is negyedévi előzetes felmondás mellett fizethető vissza, mert ez csak az intézet jogos érdekeinek megvédésére szolgál s alig is remélhető, hogy a három millió forintos kölcsönt, egy évnél hamarabb kedvező feltételek mellett fel lehessen venni.

Ennek folytán a bizottsági közgyűlés a Pozsonyi Első Takarékpénztár által tett ajánlatot elfogadta s a 800,000 frtos ideiglenes kölcsönnek minden más lépés mellőzésével, fedezet melletti nyílt hitelre, tehát folyó számlára, a most nevezett takarékpénztárból leendő felvételét elhatározta a következő feltételek mellett:

1. A város közönsége fedezetül letesz 555,800 forint névértékű 4 és 1/2% os és a pénzügyminiszter által devinkulált magyar regále-kártalanítási kötvényt és 42 drb Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesületi részvényt teljesen forgalomképes állapotban.

2. A város a kölcsönt tetszés szerinti részletekben felveheti 8 nappal előbb történt bejelentéssel.

3. A kölcsön tartama 3 év, mely idő alatt azt az intézet fel nem mondhatja; ellenben a városnak megadatik a jog, hogy ha a nagy kölcsönt előbb felvenné, egy év lefolyása után 1/4 évi felmondással, a 3 év letelte előtt is visszafizethesse tartozását.

4. A kölcsön kamatlába 5 1/2% és ennél alacsonyabb nem lehet, azon kikötéssel, hogy ha az Osztrák-magyar Bank felemeli a mostani lombard-kamatlábát, az intézet is jogosítva leend az ő kamatlábát ugyanazon időre ugyanazon százalékkal felemelni, a melyre a kamatláb emelkedése szól; tehát, ha az Osztrák-magyar Bank a kamatlábát leszállítja, azon naptól fogva ezen kölcsön kamattja is megfelelően leszállítatik; 5 és 1/2%-nál kevesebb azonban semmi esetre sem lehet.

5. A kölcsön lejáratának határideje nem a 800,000 frt utolsó részletének felvételétől, hanem azon naptól számítottatik, melyen az első részlet felvételét.

Egy alkalommal arra való tekintettel, hogy a fedezetül leteendő részvények teljesen forgalomképes állapotban lesznek elhelyezendők, a bizottsági közgyűlés felhatalmazza Kada Elek polgármestert, hogy az említett értékpapírokat üres forgatmánynyal lássa el, az ezen ügy lebonyolításához szükséges további lépésekkel pedig a városi tanácsot megbizza.

Iskolai értesítők.

I.

Tavaly ilyenkor apróra részletezve ismertettük a kecskeméti iskolák állapotát s a beszámoló értesítők igazolták a helyi iskolák régi jó hírnevét. A jó iskolákról nem sok újat lehet mondani évről-évre, az idén tehát rövidebben foglalhatjuk össze mondandóinkat.

Ezuttal a három középiskola: a *kegyesrendiek főgimnáziuma* (értesítőjét közli dr. Tóth György igazgató), az *ev. ref. főgimnázium* (értesítőjét közreboacsátja Katona Mihály igazgató)

A sok nap után beköszöntött az ősz; ismerőseim, barátaim visszatértek utazásukból, fürdőből s közölték velem is gazdag tapasztalataik apró részeit, élményeiket stb. s megértettem a napilapokból azt is, hogy nem csak a Margit-szigeten, hanem minden fürdő-helyen az őszi évad már csak fél költségre kerül.

Vágyam ozéljához közelebb kezdettem magamat érezni; hiszen ha a fürdőzés ez évadban már csak feleköltségre kerül, akkor az utazáshoz is csak félköltség szükségeltetik.

Elutaztam tehát én is, messze az operenciás tengeren is túl — feleköltséggel — s láttam sok mindent, a sok közül azonban csak egy részletet vezettem be úti-naplómba, mely így hangzik:

Augusztus elsejére viradtam fel s már a nap jó fennen járt, midőn kelet-északról a Ménes-völgyébe bekanyarodtam.

A nap minél magasabba hágott, annál inkább tudatta velem, hogy még mindig a kutya-jegy közelében van.

Körülöttem a hegyoldalak kopaszága egyhangúságba burkolta az egész tájkot s homlokomról az izzadság mindinkább nagyobb cseppekben gördült alá, — de a tapasztalat édes tudata enyhítőleg hatott lelkemre s kedélyem derültségét csak is eszím kerges keménységének tyükszememmel érintkezése zavarta meg mindannyiszor, valahányszor

az országút egyik-másik kiálló éles kövére tapostam.

Bandukoltam tehát tovább s fölérve a Ménes-völgyét elzárni törekvő partra, szemembe ötlük meglepő zöldszínű körvonalaival egy sűgár-tornyú város. Megállottam s mert éppen egy hármast határt jelző kődarab volt mellettem, arra leültem, levettem lábbelimet s mert távcsövem soha sem volt, elővettem zsebemből azon darab papírt, melyben az utolsó állomás-helyen vásárolt szalámi-darab volt csavarva, azt ügyesen távcsövő göngyölítettem és azon szemlélttem az előttem minden tekintetben rendezettnak látszó várost.

Igazán pompás tájkép! Lombos fák közül kimagasló fehér falú épületek, karcsú toronnyal középtáján! Csak már a nevet tudnám e szépnek ígérkező városnak! No se baj, még egy jó órai gyalogolás és színről-színre látni fogom tiszta-falú, egyöntetű arányokban épült házait, tiszta, egyenes vonalú utcáit, fel fogom keresni tiszteletet parancsoló komoly arcú előljáróságát és megtekintem minden nevezetességeit, hogy közrendészeti, egészségügyi viszonyairól magamnak kellő tanulmányokat tehessek.

Ily államérdekű gondolatokba merülve, úgy délután három óra tájban el is értem a város bejáratánál hajdan épült hosszú kőhidhoz s a hid párkányára — magamat némi-leg kipihenendő — leültem.

Széttekintek, ha vajjon nem látnék-e valakit, ki e városban engemet kalauzolna, de nem láttam senkit sem; kellemesen lepott meg azonban azon sok pörére vetkezett gyermek-sereg, kik a hid alatt sötét-barna iszaptól felkavart tócsában lubiczoltak.

Boldog város! Itt a gyermekek a miazmatikus pocolyában edzik magukat s a Taygetus sziklájára nincs szükség.

Szerettem volna tudni e ritka színű folyó nevet, — de kitől kérdezzem meg? Hát ime előttem áll a hid bemeneti jobb oldalán nepomuczeni szent János vas-esernyő, vagy napernyő alatt. E szent férfit jól ismertem már utazásomból, mert hiszen csaknem minden falú végén találkoztam vele, de vas-napernyő alatt még csak itt láttam először. Hátha e férfit némi útbaigazító felvilágosítást adna? Megszólítottam s a következő párbeszéd fejlődött közöttünk.

— Jó napot, János bátyám!

— Adjon Isten.

— Ugyan kérem, nem tudná nekem megmondani, mi a neve ezen folyónak?

— Hát biz azt úgy hívják ma, hogy „Szentlélek-pataka”, hajdan csak „rimóczy-patak” volt a neve, de a mint a török világban a szentlélek templomát a pogányok lerombolták s a Kubinyi család a rimóczy patak vizimalmot építettett s a templom romjain keresztül vezetette a vizét, azóta a

és az áll. főreáliskola (értesítőjét közli Hanusz István igazgató) felett tartunk szemlét. Mind-egyik elmondhatná, — de csak a ref. kollégium értesítője vallja be a tanuló-anyag gyöngé voltát. Feltűnő nagy u. i. az I. osztályban bukott tanulók száma: ennek oka a népiskolából került felette gyöngé elem; míg a többi osztályokba sok oly vándor tanuló iratkozott, ki másutt megbukott vagy javított elégtelen osztályzattal jött ide és meg nem felelvén, szaporitá a bukások számát. Megbukott pedig a ref. kollégiumban 262 tanuló közül 62, a kegyesrendiek főgimnáziumában 312 közül 57, a főreáliskolában 203 tanuló közül 47: leggyöngébb volt a kollégium I. és IV., a kegyesrendiek II. és V., a főreáliskola I. és III. osztálya. E kedvezőtlen eredmények, melyek évközben előre vetették árnyékukat, fokozott buzgóságra és éberségre ösztönözték a tanárokat s a végleges kép már csakugyan kielégítő.

Értekezést találunk: két megleghangú nekrológot (arczéppel) a kegyesrendiek értesítőjében Erzsébet királynéről *Ambruszer Sándortól* és az iskola nagy Maecenásáról, Horváth Döméről *Kováts Antaltól*; a főreáliskolában „Uj adatok Magyarország gombáinak ismeretéhez”, színes képtáblával, *dr. Hollós Lászlótól*, főleg a kecskemét-vidéki gombafaunáról; a ref. kollégiumában *Farkas Kálmán* imáját Erzsébet királynéért és *Marton Sándor* búcsútatóját Nagy Ferencz elhunyt tanár koporsójánál. Egytől-egyig magas színvonalon álló dolgozatok.

A ref. kollégium értesítője közli már az örvendetes hirt, hogy a meg nem felelő régi épületet 60,000 frt költséggel 1900 nyarán átalakítják úgy, a hogy a közokt. miniszterium kívánja. A főreáliskola szűk épületére is kimondta a kormány az anathematát, hanem az értesítőből csak azt olvassuk ki, hogy várják a városi hatóság valamely üdvös intézkedését a bajok orvoslására. A kegyesrendiek gimnáziumában filologiai múzeumot is állítottak föl az idén.

Az évvégi *érettségi vizsgálatok* eredménye:

templom után e pataknak is szentlélek lett a vize.

— Most már értem. Tehát e sok gyerek a szentlélek malasztjában fürdik, csak az a különös, hogy az arcvonásokról ítélve Áron ivadéka is vannak közöttük.

— János bácsi! Talán e hid Jozafát völgyébe vezet már?

— Biz én azt öcsém nem tudom, mert az utolsó ítéletre hívó trombita hangját még nem hallottam.

Minden esetre különös, e patak vize inkább hasonlít a Styxéhez, sem mint a Jordánhoz, — de hát megnyugodtam abban, a mit szememmel láttam és vágyódtam látni azt, a mit még nem láttam.

— Ugyan tisztelt János bátyám, nem tudná nekem megmondani, mi nevezetességei vannak még ezen városnak?

— Biz én nem tudok neked mondani semmit sem, öcsém, mert én körül-belül már száz éve nem mozdulhattam helyemről, itt kell állanom éjjel-nappal, télen-nyáron, hogy a városból ki s a városba bemenők köszöngéseit fogadhassam.

Megkellett nyugodnom a szent férfiú nyájas nyilatkozatában. Szedtem czókmókomat s indultam a város belsejébe.

(Folytatása és vége következik)

a kegyesrendiekénél 31 jelölt közül 7 jeles, 12 jól és 9 egyszerűen érett; a főreáliskolában 25 jelölt közül 4 jeles, 2 jól és 11 egyszerűen érett; a ref. kollégiumban 24 jelölt közül 2 jeles, 4 jól és 15 egyszerűen érett. Be volt írva a kollégiumba 274 tanuló, a kegyesrendiekhez 330, a reáliskolába 224 tanuló.

A tanulók magán-szorgalmát a *nem kötelezett tárgyak* tanulása ekként tünteti fel: a kegyesrendiekénél tanultak francia nyelvet 23-an, gyorsírást 23-an, éneket 155-en és zenét 23-an; a ref. kollégiumban tanultak francia nyelvet 18 an, gyorsírást 16-an, éneket 114-en és zenét 15-en; a főreáliskolában latin nyelvet tanultak 37-en, gyorsírást 22-en, éneket 31-en és zenét 13-an. Mindegyik iskolának jóhírű ének- és zenekara van, melyek az iskolai ünnepek vonzerei. Az *Önképzőkör* működése legvirágzóbb volt a ref. kollégiumban, eredményes a kegyesrendiekénél, de hanyatló a főreáliskolában.

Az iskolák szertárai szépen gyarapodtak a mult évben. *Pénzsegélyt*, konviktusi ellátást, könyvsegítségét kaptak a kegyesrendiekénél 59 tanuló 614 frt értékben; a ref. kollégiumban 114-en 1086 frt értékben; a főreáliskolában 60 tanuló 300 frt értékben. *Pályadíjakat*, könyvjutalmakat nyertek a kollégiumban 32-en 147 frt értékben, a kegyesrendiekénél 39-en 223 frt értékben, a reáliskolában 29-en 70 frt értékben.

Az *ifjúsági könyvtár* használata biztos útmutató a tanulók kedvteléseinek ismeretére nézve. Érdekes a főreáliskola legkeresettebb ifjúsági olvasmányainak kimutatása, mit eddig még egy értesítőben sem olvastunk. Kellő arány van a szépirodalmi és komoly olvasmány közt; feltűnő azonban, hogy Hanusz I. jeles könyve „A nagy magyar Alföld” nem tartozott a keresett könyvek közé, úgy szintén a Kecskemétre vonatkozó egyéb könyvek sem! A tanulók összesen 1745 könyvet olvastak. A ref. kollégium felsőbb osztályú tanulói 3343 könyvet, az alsóbb osztálybeliek 1043-at forgattak, a mi nem csekély olvasási dűhre mutat, ha csak felét a családtagok és ismerősök részére nem vették ki. Ily magas olvasmányi quotája még a legnépesebb budapesti intézetnek sincs. A kegyesrendiek ifjúsági könyvtáráról csak az évi gyarapodás van kimutatva.

Összegezve az értesítő adatait, azt találjuk, hogy mind a három középiskolában díszes buzgalommal munkálkodnak az ifjúság szellemi és valláserkölesi nevelésén. A testi nevelés ügyét is felkarolták, a szülők tehát bátran küldhetik ide gyermekeiket.

Felév bűnősei.

A rendőrkapitányság bűnügyi osztályának féléves kimutatása szerint a folyó 1899. év első félévében 201 bűneset jutott a rendőrség tudomására s ezek a következők voltak u. m.:

20 könnyű testi sértés,
13 súlyos testi sértés,
3 jogtalan elsajátítás,
3 vagyronrgálás,
72 lopás,
4 csalás,
3 sikkasztás,
2 magánlak-sértés,
3 megvesztegetés,
1 lopás kísérletének,
2 vallás szabadjakorlata elleni,
3 gondatlanságból okozott emberölés,
4 tüzvész okozás vétsége,
1 súlyos testi sértés,
1 emberölés kísérletének,
1 gyilkosság kísérletének,
1 sikkasztás,

52 lopás,
1 rablás,
6 hatósági közeg elleni erőszak,
4 lopás kísérletének,
1 magán okirat hamisítás büntette.

Ekként elkövetve lett 133 vétség, 68 büntett; míg az 1898. év első félévében 107 vétség és 79 büntett követtetett el, tehát a f. év első félévében 26 esettel szaporodtak a vétségek, míg a büntettek 11 esettel fogytak.

A bűnesetek közt a lopás vétsége 72, a lopás büntette 52 esettel szerepel, az 1898. év első félévében pedig 51 lopás vétsége és 62 lopás büntette fordul elő vagyis ehez viszonyítva most a lopás vétsége 21 esettel szaporodott, a lopás büntette pedig 10 esettel fogyott.

Bár a folyó év első felében a bűnesetek száma az 1898. év első felében volt esetekhez viszonyítva 15 esettel szaporodott is, mégis elmondhatjuk, hogy a közbiztonság a mult félévben, tekintve városunk rohamos fejlődését, az itt folyt különböző nagymunkálatok folytán messze vidékekről ide özönlött legkülönbözőbb elemek meglehetősen nagy számát, — kielégítő volt, még pedig azért is, mert semmi oly nagyobb fontosságú eset, mi rendkívüli intézkedést tett volna szükségessé, elő nem fordult.

A 201 bűnesetből 110 a város belterületére és 91 a külterületre esik, — ezen esetekből a tettesek 145 esetben kinyomoztattak, míg 56 esetben kinyomozhatók nem voltak.

Az elidegenített tárgyak értéke 69 esetben 10 frton aluli, 28 esetben 10 frttől 20 frtig és 38 esetben 20 frton felüli értékű volt.

A bevizsgált esetekben 193 egyén vonott kérdőre, kik közül 149 férfi, 44 nő volt rovott előéletű volt köztük 35 egyén.

Rendőri előzetes letartóztatásba volt véve közülök 60 egyén, kik közül 37 a bíróságnak adatott át, 23 pedig szabadon bocsájtattott.

A kérdőre vont egyének közt korukat tekintve:

12—20 évig . . .	41 fi	18 nő,
20—30 „ . . .	57 „	11 „
30—40 „ . . .	21 „	8 „
40—50 „ . . .	19 „	7 „
50—60 „ . . .	5 „	— „
60—70 „ . . .	3 „	— „
70—80 „ . . .	3 „	— „

Összesen: 149 fi, 44 nő volt.

Feltételes szabadságon maradt az 1898. év 2-ik félév végén 6 egyén, kikhez szabadságra jött 1 egyén, ekként összesen 7 egyén tartatott rendőri felügyelet alatt.

Ezek közül 6 egyén feltételes szabadságának ideje letelt, ekként a félév végén 1 egyén maradt rendőri felügyelet alatt.

A lefoglalandónak nyilvánított sajtótermékekre a nyomozás 19 esetben foganatosított.

A tölgyek földrajzi elterjedése.

(Folytatás.)

A tölgyek legtöbbje az éjszaknyugoti teke negyedén él, Amerikában csak az éjszakai szélesség 20—25 fokai között található 101 faj: legerősebb képviselést Mexico bir fölmutatni, Ritternek e kiváltságolt országa, melyet a két óceán között uralgó fekvésénél s a lépesős magaslatain létező élő természet sokféleségénél fogvást, a földterületek legkegyeltebbikének magasztalt. (Havass: Ritter Károly összehasonlító földrajza 1882. 41. lap.) Az óvilágban Azsia a leggazdagabb tölgyekben, számra 97-et birt közülök talán megkötni; az Amur vidékétől a Szunda szigetekig terjed ezek előjveteli határa. Humboldt a Himalayaban 25-öt említ, de legtöbb a keletindiai Szigetvilág paradicsomi vidékeire jut. Európában a tölgy tenyészetének éjszakai vonala Norvégiában a szélesség 71-ik fokánál kezdődik, és kelet felé lemegy az 55-ikig, merőleges magaságban pedig a tenger színe fölött mintegy 1000 méterig emelkedik. Éjszakiabb tájakon a fajok száma 2, a déliebbeken 18. Nymanak „Sylloge florae Europaeae” című munkája 35-öt számít, de helytelenül; mert újabb keletű Conspectusában e számot már

24-re redukálja. Éjszaki Afrika csak 8-at vall magáénak. A déli félteke mérsékelt vidékein e fa csak vendég. Mint Griesebach mondja, a Fokföldön meghonosított tölgy az ottani helyestöves (autochthon) növényzettől eltérően épen a nedvesebb, hűvösebb évszakban tartja szokott pihenőjét. Ausztráliában meg csak a harmadkorban voltak tölgyek. (Lenis: Synopsis der Pflanzenkunde II. Abth. 1877. 1017. Pag.)

György Aladár (Földrajzi Közlemények 1883. 213. l.) azt mondja, hogy jelenleg Algírban 9 tölgyfaj él, Spanyolországban 16. Franciaországban 12, Görögországban mintegy 15, Kisáziában, hol e növény valószínűleg leginkább kifejlődött, 52, melyből az anatóli félsziget jellemző növénye 26. Találkoznak írók, mint Treitschke és Oehsenheimer, kik csupán Németországra 20 tölgyfajt számítanak, de ezen állítólagos fajok nem egyebek, mint a tölgynek Németország különböző vidékein divó tájnévei. (Darwin: Fajok eredete I. köt. 1873. 72. lap.) vagy esetleg alfajok, a minővel maga a Qu. robur 28-czal rendelkezik, melyek mindenike 6 kivételével 3 alfaj körül csoportosul t. i. a Qu. pedunculata, Qu. sessiliflora és Qu. pubescens körül (Diószegi: Magyar fűvészkönyv 1807. 516. lap); melynek a parkokban díszfák gyanánt szereplő jegenye tölgy (Qu. pyramidalis), a szomorú tölgy (Qu. pendula), a fehérpettyes levelű (Qu. variegata) és a vöröslévelű (Qu. purpurea), melyek művelés folytán keletkeztek a mocsár (Qu. pedunculata) tölgyből. A Qu. Austriaca főültesen tekintve csak abban különbözik az alapalaktól, hogy rajta másnemű gubacs képződik.

Darwin a Qu. robur alá foglalja a cserfa (Qu. cerris) kivételével Középeurópa minden tölgyét, a mi klasszikus fűvészkönyvünk ellenben csak a kocsántalan (Qu. sessiliflora) tölgyet. (Gönczy: Pestmegye és tájéka viránya 1864. 64—65. lap.) Ugyanitt a cserfa Qu. Austriaca néven kerül elő. Hazánkra a társországok nélkül is több jut 4-nél, Pestmegyére épen a főnnevelített 4 t. i. a Qu. pedunculata, Qu. sessiliflora, Qu. pubescens és Qu. cerris. (Magyar birodalom természeti viszonyai III. köt. 1865. 690. lap.) Hunfaly a Magyar birodalom területére 7-et számít és pedig az előbbiekhöz a Qu. ilex és Qu. cocciferat Dalmácia szomszédságában a partvidékre, a Qu. confertát az egész magyar területre; (Naturfoscher 1883. Pag. 196.) nem említi pedig a Qu. esculust; Maly ellenben kihagyja a Qu. confertát. (Enumeratis plantarum phanerogamicarum Imp. Austriaci 1848. Pag. 86.) Borbás kimutatja a fumei öbölben a Qu. crispata Stev., Qu. Tsmmasini Kotschy lombhullatók és a Qu. pseudosuber Sante örökzöld tölgyek előfordulását.

Mindezek között legéjszakább előnyomulásra a Qu. pedunculata képes, mely Horvát-Szlavonországban 38 m. magasság mellett 1 3/4 m. átméretű törzset nevel. Határvonal körülből ott van, hol az évi 2 1/2—3 1/2 fokú közepes közepes hőmérséklet öve húzódik végig Éjszakeurópán. E tölgy tömegesebb előfordulása Norvégiában a sarkkörnél kezdődik, kelet felé leszáll Pétervárnál a 60-ik, Kazánnál az 55-ik fokig hol azután az Uralnak tart, de annak nyugoti lejtőjénél megszűnik. A csertölgynek, mely kivált Angliában sok helyt magánosan terjeszti ki hatalmas ágait a zöld mező fölött, éjszaki határa jóval alább van; ez déli Skandioáviától oly módon vonul délkeletnek, hogy a Magyar birodalom túl a Fekete tengert éjszokról szegélyező pusztákon végződik. (Thomé: Thier- und Pflanzen-Geographie 603. Pag.) és a déli Ural nyugoti lánczaiban is csak elvétve fordul elő.

A másik két tölgy ez övek között kerül szem elé leggyakrabban, noha Róma környékén, mint Moltke mondja, az örökzöld tölgyekkel lombhullatók váltakoznak, melyek merőleges fölvonulása az Appennin hegységbe 1880 méterig észlelhető, kivált a vulkáni eredetű dicsekvő talajú alban hegységben. E tágkörű elterjedésnek oka kétségkívül abban keresendő, hogy a közép-európai tölgyek akár — 25 fokú mérsékletet képesek pihenési időszakuk alatt elviselni, sőt az ősz kora beköszöntésétől sem ijednek meg, mert sejtszövetük ilyenkor már meg-

erősödtek, — csak a tavaszi utófagyok váratlan megjelenése iránt érzékenyek, mert élettevékenységük ekkor a legfokozottabb: megviseli a tavaszi hideg a kemény tölgyet is. A Qu. pubescens bár inkább déleurlópai alak, mégis előkerül a Kunitzbergen Jena mellett. (Humboldt: Monatschrift. 1882. 2. Pag.)

A déleurlópai örökzöld tölgyek közül, melyek ott a tulajdonképi erdőképző fák, a magyaltölgy (Qu. ilex) és a kermesztölgy (Qu. coccifera) azok, mely a Földközi tenger egész partsegélyén mindenütt föltalálhatók. Az elsőt, mely Ovidiusnál drys néven jön elő. Görögországban a juhászok cserénykerítésül ültetik; de nem hiányzik e fa Tyrol déli részeiben, sőt suberosa nevű változata Maly szerint még Délmagyarországban sem. Éjszakeurópában a Sarge oáz és a Nil völgy között találják több növény levelét, köztük a Qu. ilexét, mely ma e vidéken nem kerül elő. A másik, melyet Dioscorides coccus-nak nevez, Theophrastus ellenben prinonak, különösen Moreában a Majna (régente Taygetos) hegység lejtőin képez itt-ott áthatolhatlan sűrűséget. Maly szerint található Dalmáciában, Isztriában és a Po völgyének keleti részeiben is.

A Földközi tenger nyugoti medencéjében jönnek elő a Qu. Pyrenaica, azután az Atlaszhegység tölgyóriása, a (Qu. Mirbecki.) mely olykor 5 m. derékkerületűnél is vastagbbrá fejlődik, mi annál föltűnőbb jelenség, hogy a Földközi tenger vidékének tölgyei kisebb levelűek, igénytelenebb növések, mint éjszakibb fajrokonak. Ezekkel ellentétben egy mérsékelt övi cser, mely kérges héjú ágait szétterjeszti, gyökereit a megpedezett talajba mélyen befúrja s maga alatt százaz levelekkel teríti be a földet, mindenkor független lénynek látszik. még azon esetben is, ha más, hozzá hasonló cserfák környezik. (E. Reclus: A Föld II. köt. 1880. 441—442. lap.)

Legerősebben képviselvék a Földközi tenger nyugoti medencéjében a paratölgyek (Qu. suber, Qu. pseudosuber, Qu. occidentalis J. Gay.) Ezek Tunis, Algir, Marokko, Pyrenaei félsziget, Délfranciaország és Itáliában honosok. Hajdan valamelyikök a Balkánfélszigeten is előfordulhatt, mert szól Pausanias egy arkádiai tölgyről, melynek laza szövettű kérgét horgony és húzóháló jelölésére használták a görögök, de Theophrastusnak görögországi tölgyei között nem lehet a paratölgy jelenlétére rámutatni, ha csak a Qu. phellos nem volt az, melynek majd olyan nagyra nőnek makkjai, mint a Qu. macrocarpának. A mely fáról Theophrastus azt mondja, hogy kérgé lenyészését kár nélkül elvisei, annak termőhelyét ő Tyrhenebe, Itália nyugoti partjára teszi és méltó zavarba hozza a fűvészt, midőn e tölgynek leveleit lehullóknak mondja, holott a paratölgyek örökzöld lombosított fák. A 3 dugasz-cser közül a Qu. occidentalis nevezhető európainak, mert kivált Portugália és Délfranciaországban honos; ezt a botanikusok a Qu. subertól gyümölcsei miatt különböztették meg, melyeknek két esztendő kell, hogy megérjenek. (H. Emery: Növények élete 1883. 499. lap.) A másik kettő legsűrűbben Algírban, a dinnyéről híres constantinei kerületben él.

A Balkánfélsziget felé átmenetet képeznek: a Qu. congesta, melyet Heufler az Étna oldalán ott talált dús gyümölcsözésében, hol a gesztenye és szőlő tenyészetök határát fölfelé már meglették; (Italienische Briefe 1853. Pag. 89.) továbbá a Qu. Toza és harmadik helyen a mogyorótölgy (Qu. ballota Desfont.), melyet phegosnak Dioscorides nevez. Ennek hazája a Berberség, Pyrenaei félsziget és Görögország hegyei. Nem kis fejfájást okozott a botanikus régészeknek a kérdés, melyik volt tulajdonképen a régi phegosa, melyről azt beszéli a klasszikus világ, hogy Euboea szigetén és Arkádiában nőtt és ehető makkja arra szolgáltatott alkalmat, miszerint Philostratus az arkádokat makk-evőknek (balanophagi) nevezze. De mivel Fraas, ki 1835—1842 közt volt Athenben egyetemi tanár, azt Egriboson föllelni nem bírta, némelyek elejtették a Qu. suberosát és helyette a Qu. aegilops nevű tölgyet te-

kintik a régi phegosának, — a többség nézete azonban a Qu. ballota felé hajlik. Ez a phegos egyúttal Qu. esculus nevet is is kapott, kivált mikor Sibthorp erősen állította, hogy ő föllelte azt Görögországban az Achelous partjain. A régi hiedelme szerint ennek gyümölcsei képezték az emberek élelmét mindaddig, míg csak Demeter (Ceres) őket ennél jobb ajándékkal, a gabonafélékkel (cerealía) meg nem örvendeztette. Különbö megehető makkal kedveskednek a földközi tenger vidékén még a gesztenyetölgy (Qu. castanea) és a kospasz (Qu. glabra) tölgy.

Ha vannak tölgyalakok, melyek a Földközi tenger nyugoti medencéjét a keletihez fűzik, még könnyebben találni olyanokat, melyek a Balkán félszigetet kapcsolják Kisáziához. Ilyen az arkádiai tölgy (Qu. aegilops), mely nevét Theophrastustól nyerte, ki e szép tölgynek gyümölcsét a görögországi kecskék szemeihez találta hasonlónak. Ma a görögök belandia vagy valonida néven ismerik, Kisáziában élő változata pedig a Qu. valonea. Szaporítása köaül kiváló érdemei vannak a mi vetési varjúnknak (Corvus frugilegus), mely meg nem érdemelt üldöztetésére általt szolgáltatott alkalmat, hogy nálunk ősszel kukacok és pondrók kedvéért örömet vájkál a vetések között; ha azonban korai hóval köszönt be nálunk az idő, e madár november-decemberben Moreába költözik s örömezt esemegéz az arkádiai tölgyesekben, melyek makktermékét megtehető ügyességgel birja kiszedni a kupakból. De azonban nem ebben áll érdeme, ezt Unger elbeszélése szerint az arkádiai pásztorok is megteszik, hanem a mi varjúnk téli eleség gyűjtése céljából százával is elássa ott a makkot gödrökbe és mivel ezt nemcsak egy helyt műveli, könnyen megfedkezik akár hány ilyen éleltára hollétéről; kiesirázván pedig az ekkép eldugtatott makkok, tölgyesmetékké fejlődnek és csak kellő szétültetésre várnak.

E fa kiválólag az Arkádiát körítő hegyeknek örökzöld fűrtözetét alkotja, de a görög Archipelagus szigetein és Kisáziában egész erdőt képez. Másik összekötő tölgyalak a gubaestölgy (Qu. infectoria), mely a Balkánfélsziget legdélibb vidékein, az átelenes afrikai Barka fölföldön, Kisáziában, Török-Örményországban és Palesztinában otthonos, hol a Karmel (Isten kertje) hegy lejtőit dúsán fűdi, Jeruzsálemtól a Jordán felé nyúló ereszkedőn a vándort a völgybe kíséri s a Peraeában emelkedő Adschlun hegységet sűrűn borítja. Közel áll hozzá a mannatölgy (Qu. mannifera), mely a Qu. aegilops és Qu. cocciferához hasonlóan mannan izzad és onnan nyerte nevét. Kotschy szerint a ciliciai Taurus keleti lejtőjén magas törzsű tölgyek árnyában emelkedik az út a plateaura, melynek déli szélét tölgyesalit szegélyezi; a mint ő mondja, a Taurusban a kormánypálcát tölgyekkel kénytelenek a túlevelűek megosztani; (Müller: Buch der Pflanzenwelt II. Abth. 1869. Pag. 164.) a magasság, melyen előkerülnek, 350—1200 m. között változik. Ugyane tölgyalak föllelhető Kurdistanban is. A Kaukasz hegység tölgyekben szegény, kivált pedig annak éjszaki lejtője.

(Folytatása következik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kitüntetés.** Ő Felsege a király, Gáll Ferencz urat, királyi törvényszékünknek kúriai czimmal és jelleggel felruházott érdeemes elnökét, nyugdíjaztatása alkalmából, a bírói pályán szerzett érdemei elismerésül a Lipót-rend lovagkeresztjének díjmentes adományozásával tüntette ki. A kitüntetés, a mily általános örömet kelt közönségünk minden körében, ép oly érdeemes férúra esett, a ki úgy hosszú, érdemekben gazdag bírói s törvényszékünknek szervezésétől kezdve mindvégig lankadatlan buzgalmú, nagy tudományú erélyes elnöke, vezetője és lelke. Úgy is, mint társadalmunknak nagy tekintélyű, irányadó

tagja, páratlan igazságszeretete, példaadó munkássága és rokonszenves modorával, arra igaz érdemeket szerzett. Midőn tehát a kitüntetés fölött őszinte örömnünknek adunk kifejezést, kívánjuk, hogy törvényszékünk büszkesége, a megérdemelt nyugalmat és kitüntetést erőben és egészségben igen sokáig élvezhesse!

— **Dr. Pázmány Zoltán** városi fordító 3 heti külföldi utazása alatt a fordítói teendőket Schmitzer Rezső posta- és táviratdatisztre bízta a tanács.

— **Alkalmazás.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Damó Zoltán orvost, a kecskeméti állami főreáliskolánál iskolaorvosul és egészségintanárul egyelőre tiszteletbeli minőségben alkalmazta.

— **Kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a „kecskeméti országos tanítói árvaház”-hoz Váshelyi József debreczeni ev. elemi iskolai tanítót árvaatyává, Kemény Vincze okleveles tanítót segédárvaatyává nevezte ki; továbbá Kántor Irma kolozsvári országos tanítói leányárvaházi segédárvaanyát hasonló minőségben a „kecskeméti országos tanítói árvaház”-hoz helyezte át.

— **A kecskeméti-lajosmizsei vasút** kiépítése a teljesség stadiumához közeledvén, Járvas József lajosmizsei plébános és 308 társa oly irányú indítványt adtak be törvényhatóságunkhoz, hogy a tervezett villamos vasút Lajos-Mizse község belterületén, annak főútcáján keresztül építtessék ki, a csatlakozás pedig a község egyik legszelebb út-czáján (a Budai-féle gőzmalom) mellett létesíttessék a budapest-lajosmizsei vasút állomásához. Hogy ezen tervnek létesítése úgy Kecske-mét város, mint Lajos-Mizse község érdekeit mily közelről érinti s a közlekedés megkönnyítése a lakosságnak mennyi előnyt biztosítana, kiszámítani alig lehet. Azért midőn az indítványt melegen üdvözljük, közönségünk figyelmébe ajánljuk az ügy minél kedvezőbb elintézését.

— **A polgári leányiskola** építésével annyira előhaladtak, hogy a tantermek beburkolására megrendelt czélszerű padok és szekrények is megérkezvén, az átköltözködés valószínűleg a jövő hét folyamán eszközölhető lesz.

— **Népmulatság.** A „Kecske-méti Kossuth-szobor Állandó Bizottsága” a Szent-István-napi mulatság meghívóját és sorrendjét most küldi szét, melyből megemlítjük a következőket: Délután 2 órakor lesz a gyülekezés a Főiskola-téren, ugyanekkor érkezik meg Hamid Szelim nyugat-afrikai basa az óriási elefánton, kísérve szolgálaitól és körutat tesz trombitás zene mellett a főbb utcákon. — Délután 3 órakor a Főiskola-térről kivonul: a kerékpáros virágkorzó, a lovas bandérium, a cigányzenekar, a fehérruhás kisleányok kocsija, a virággal díszített kocsai a hölgyekkel, a Jambó-társaság diszkocsin, a másik cigányzenekar, a versenyzők, a szamaras bandérium, Hamid Szelim basa az elefánton kíséretével, a trombitás zenekar, a gyalogos közönség a műkertbe. Megérkezés után rögvest megkezdődik a három zenekar által szolgáltatott muzikaszó mellett a tánc, meg a sokféle verseny. Lesz: gyalogfutás, poznamászás, zsákbanfutás, fenyőmászás, távolság-ugrás, lepényevés, zsemleevés, korona-vadászat, birkózás, fazéktörés, kínai párbaj, szépségverseny, a Jambó-társulat sétahangversenye, tánc verseny, tekeverseny számversenye, mind megannyi díjazással. A bazar-sátrakban süteményeket, szivarokat, italokat, apró csecsebecségeket árúsítanak el szépeinek, a mi aztán megmarad, kótya-vetyére kerül. Konfetti meg serpentin-dobással is mulathat a közönség. Különböző színű és alakú léghajókat is bocsátanak fel, azután ki lesz világitva a kert díszes lámpinokkal, 9 órakor pedig megkezdődik a nagyszerű tűzijáték: ágyúk és dum-dum-bombák, füttyülő röppentyúk színes csillagokkal, üstökösök, forgó napok, szelek, víz-esések, álló napok, tűz-sürgöny, szélmalomok stb. bemutatásával; végül pedig Néptun, a tengerek szelleme és szolgálainak megjelenése lesz szemlélhető. — Belépő-díj: (előreváltva)

személyjegy 45 kr., gyermekjegy 15 kr., — (műkertben váltva) személyjegy 50 kr., gyermekjegy 20 kr. Minden belépő-jegy egyszer-smind sorsjegy is, mely részt vesz az este 11 órakor tartandó sors húzáson, mikor is 10 értékes nyeresemény lesz kisorsolva, melyek a nyerőknek azonnal átadatnak. — A népi-ünnepély költségeinek kiemelése czéljából a rendező bizottság azon hazafias kérrlellemel fordúl a t. kocsitulajdonosokhoz, hogy — tekintettel a czélra, — fogataikat 20-án délután 2 órakor a kivonuláshoz átengedni szivekedjenek.

— **Vasúti közlekedésünk** czélszerűsítése érdekében hatóságunk ismét üdvös lépéseket tett. Ugyanis a hatóságnak tudomására jutott, hogy az október elsején kezdődő téli menet-rende egy Czeglédről induló gyorsított személyvonat indítása tervezetik. Hogy Kecske-mét ezzel az új vonattal összeköttessék, a hatóság feliratban kérte a kereskedelemügyi minisztert, hogy az új vonat egyenesen Kecske-métről indíttassék. Ebben a tárgyban, mint értesülünk, kereskedő világunk egy nagyobb számú küldöttsége is tisztelgett a kereskedelemügyi miniszteriumban.

— **Micsey F. György** igazgatása alatt álló kecskeméti színtársulat — mint bennünket értesítenek — folyó hó 15-én kezdi meg az előadások sorozatát Szarvason. A szarvasi közönség — mely színpártolásáról híres — Micsey társulatában megtalálja a garanciát műgényeinek kielégítésére. A társulat első-rendű tagjai: Kaposi Józsa, Kürty Sarolta, M. Bácskai Julesa, Koppan Margit, Bares Aranka, Szirmay Olga, Aitner Ilka, Tordai Etel; továbbá: Rajz Ödön, Kemény Lajos, Füredi Károly, Békefi Lajos, Szabados László, Magas Béla, Haday Sándor, Gömöri Jenő és Kardos Ede. Az újdonságok közül a következők kerülnek színpadra: Görög rabszolga, Sárdi ház, Henschel fuvaros, A bűnös, Himfy dalai, Gyurkovics lányok, Végrehajtó stb.

— **Művészestély.** Szerdán, augusztus 9-én, a „Royal” kerthelyiségében Nagy Pista, a budapesti Népszínház volt első tenoristája sikerült művészestélyt rendezett.

— **A belügyminiszternek** a magyar ipar pártolására vonatkozó körrendelete törvényhatóságunkhoz is megérkezett, úgy hogy azzal valószínűleg még az augusztusi közgyűlésen foglalkozik a törvényhatóság.

— **A „diktált” ballada.** Egy gazdag apa, a fia mellé, a ki gimnáziumi gyöngye tanuló, nevelőt fogadott és pedig tanárjelöltet, a ki itthon készül a szakvizsgára. Midőn felfogadták, tanárjelöltünk csak a keddi napot kérte szabadnak, mivel akkor magyar irodalmi dolgozatát készíti az egyetemre. Irodalmi dolgozat? Ez szeget ütött az apa fejébe és a nagy családi tanács elhatározta, hogy a kis diáknak is nagy szüksége van irodalmi gyakorlatokra, de miathogy még kissé fiatal az az önálló írásra hát diktáljon a nevelő neki eredeti balladákat, dalokat stb., szóval költeményeket. — ellenkező esetben más nevelőt kellene keresniök. A szűkös viszonyok közt élő tanárjelölt ebbe nagy küzdelem után beleegyezett, tanuló korában nagy számmal irván a kívánt költeményeket. A családtagoknak, kik e gyakorlatokon mindig mint közbe-szó-lók vettek részt, legjobban a „Hűtlen szerelmes” című ballada tetszett meg, mely elérhetlen balladái homálylyal mesélte el Petőfi és Szendrey Julia tragédiáját, az egészhez illő dalban. Ezt a balladát a vállalkozó úri beküldte a minap a Petőfi-társaságnak, a Petőfi-ünnepnek számára, szerény levél kíséretében, melyben kijelenti, hogy 25 arany honoráriummal megelégszik. De hiába várt feleletre és szörnyű méreggel ajánlotta szülőinek, hogy ezt a nevelőt bocsássák el, ki még 25 aranyat érő balladát sem képes diktálni. A nevelőnek valahogy fülébe jutott és a leg-utóbbi vers-diktálásánál, Petőfi halála félszázados évfordulóján, a jelenlevők nagy meglepetésére, dicsekedve említette, hogy a Petőfi-társaság kiízetett neki 25 aranyat a „Hűtlen szerelmes” című jeles ballada lediktálásáért. Magától értetik, hogy erre felmentették tanárjelöltünket az irodalmi gyakorlat tartásától. Mit is mondott csak Horatius a házitanítókról?

— **Kajetán napjára** emlékeztető fürge-teges zivatar vonult el városunk fölött folyó hó 8-án délután 6 órakor, mely tört-zúzott s közben pedig dió nagyságú jég esett, mely Talfája, a Budai-hegy s különösen a Kőrösi-hegyben és Szolnoki-hegyben levő szőlősker-tekben igen nagy károkat okozott. A kárt még tökéletesen felbecsülni alig lehet, mert a fiútkok nagyobb része jégverte s ha az rothadni kezd, az egész termést is tönkre teheti. Bizony sok csapás ellen küzd népünk.

— **A m. kir. központi statisztikai hivatal** most bocsátotta ki az ország 1899. június havi népességi forgalmáról szóló kimutatást. A kimutatásból kitűnik, hogy a születések számaránya tekintetében az összes városi törvényhatóságok között első helyen áll Kecske-mét, a mennyiben a városok közül Kecske-mét szaporodott legjobban. Ezzel szemben azonban az összes törvényhatóságok közül június hónapban Kecske-méten köttetett a legkevesebb házasság.

— **Névmagyarosítás.** A belügyminiszter megengedte, hogy Schiffer Nándor és Gyula kecskeméti lakosok vezetékneve „Székely”-re átváltottassék.

— **Koriuzum.** A gőz és villany korszá-kában alig hinné el az ember, hogy még mindig akadnak egyének, a kiknek fogalmuk sincs a postaszállítás mikéntjéről. Ha saját szemünkkel nem láttuk volna, el se hinnők, hogy folyó hó 7-én reggel egy jóképű eseléd-leány megállva a Nagy-temető-útcza és Mátyási-útcza sarkán levő levél-szekrény előtt, kendőjét széthajtogatva, abból egy pénz-utalványt, majd 5 drb ezüstfontot vett elő s azt kellő egymásutánban a szekrénybe dobva, mint a ki dolgát jól elvégezte, a bámulók esodálkozására, — mielőtt őt felvilágosíthaták volna eljárása helytelenségéről — elszaladt. Azt hisszük, postai kezelésünk mintaszerű beosztása mellett, a pénzösszeg még rendeltetési helyére is eljuthatott.

— **Elveszett gyűrű.** T. Z. huszárhad-nagynak f. hó 10-én a gőzfürdőben egy darab piroskőves arany pecsétgyűrűje elveszett. A gyűrű családi ereklye, a ki tud róla valamit, jelentse a rendőrségnél.

— **A szegedi országos kiállítás** iránt, mind általánosabb az érdeklődés, úgy hogy helyén valónak tartjuk közölni, hogy a kiállítást szeptember hó 3-án d. e. 10 órakor nyitja meg ő császári és királyi fensége József főherceg, a kiállítás védnöke. A kiállításnak minden csoportja lezárván a bejelentéseket, most már a kiállítás mérveire nézve is biztos következtetéseket lehet vonni. Legnagyobb arányúnak ígérkezik az élőállat-kiállítás, a melynek keretében 260 kiállító 2940 drb állatot fog bemutatni. Ezenkívül a baromfi-kiállításon mintegy 2000 drb baromfi, az ebkiállításon pedig 100 drb eb kerül bemutatásra. A földművelési és növényi termé-nyek gyűjteményes kiállítása 1800 □-méter területet veendő igénybe. A gépkiállítás szintén mintegy 1800 □-méter területet foglal el. A borászati- és szőlőszeti-kiállítás eszkö-zeinek elhelyezésére 600 □-méter belterületű fedett csarnokra van szükség. A kertészeti kiállítás zárt területe 300 □-méter, külső területe 3000 □-méter. Ezekhez csatlakoznak még az ipari, az erdészeti, a halászati s a méhészeti kiállítások. Mindent összevéve, pusztán a kiállítási tárgyak elhelyezésére mintegy 20,000 □-méternyi területre van szükség, a mi 6—7 katasztrális holdnak felel meg. A kiállításon résztvevő önálló kiállítók száma meghaladja az ezret. Ebbe a számba a gyűj-teményes kiállításokban résztvevők nem külön-külön, hanem csak min tegy kiállító vannak felvéve. Ez a néhány számadat egymaga ele-geendő annak illusztrálására, hogy a kiállítás mérvei a hozzáfűzött legvérmesebb várakozá-sokat is kielégíthetik, ép ezért hisszük, hogy városunkból is sokan fognak sietni a nagy arányú kiállítás megtekintésére.

— **Az országos vásár.** A Lőrincz-napi országos vásár folyó hó 6-ik napján volt városunkban. A vásár nagy látogatottságnak örvendett. Különösen nagy mennyiségben lett sertés, szarvasmarha felajánva, a lóvásár már gyérebb volt. Az ipari cikkek is nagy szám-

mal állították ki. Általában a kínálat nagy volt és ép azért az árak úgy az állatvásárban, mint az iparezikkék eladásánál nyomottak voltak, mi főleg a kereslet lanyha voltának és a vételikedv hiányának tudható be. A komédiás bódék sem hiányoztak, kiknek tulajdonosaik éktelen lármát csapva, csalogtatták a hiszékeny népet bódéikba. A rend egyetlen esetben sem lett megsértve. A félkékalmárokkal a rendőrségnek volt elég baja, mivel azok garázdálkodásait megakadályozandó, a vásár felügyeletet tartó Fűvessy rendőrkapitány messze menő intézkedéseket tett.

— **Az Olcsó Könyvtár új füzetei.** A Gyulai Pál szerkesztésében megjelenő népszerű vállalat pihenő nélkül halad tovább a törekvésben, hogy egyesítse magában a hazai és külföldi tudományos és szépirodalom színe-javát. Olcsóságával, kitűnően megválogatott füzeteivel méltán rá is szolgál arra, hogy minden magyar házban ott legyenek csinos füzetek. Az újabbban megjelentek: Kozma Andor szép emlékbeszéde Arany Lászlóról (1116. szám), melylyel a Kisfaludy-Társaság idei nagy gyűlésén a „Déliabók hőse” költőjének oly nagy hatással áldozott. Magvas essay, mely találoan jellemzi az új magyar költészet ez egyik legnagyobb alakját. Az új magyar elbeszélő irodalmat egy érdekes novella képviseli „A Balogh hadnagy története” legifj. Szász Károlytól (1117—118. sz.), melynek magyar társadalmi keretében ügyesen szövődnek az érdekesítő elbeszélés szálai. Nagy olvasottságra számíthat Richter Jenő német birodalmi képviselő híres könyve „A szocializmus diadala után” (1119—121. sz.), melyet Zigány Árpád a 225-ik német kiadás után magyarosított.

— **Lókiállítás és verseny Szegeden.** A szegedi mezőgazdasági országos kiállítás kapcsolatában lókiállítás, lóverseny, jeu de barre (lovassjáték), ügétő verseny és díjugratás is fog tartatni. A lókiállítási bizottság báró Gerliczy Ferencz elnökle alatt május 27-én a Közteleken ülést tartott, melyen Paikert Alajos a bizottság előadója terjesztette elő a lókiállítás, lóverseny, ügétőverseny és díjugratás tervezetét. A bizottság elhatározta, hogy a földmívelésügyi miniszter a bizottság elnöke által fölkérésék, hogy a lóverseny államidíjaként egy megfelelő összeget adományozni kegyeskedjék. A lóverseny hét futamból fog állani, melyek közül kettő mezei gazdák részére, egy jockeyk, a többi pedig úrlovasok részére lesz kiírva. A bizottság köszönettel vette tudomásul a „Magyar Lovaregylet” azon határozatát, melyben a szegedi lóversenyeket legitím versenyeknek ismeri el s egyúttal megengedi, hogy az egyet egy tisztviselője a rendezésbe befolyjon, végül rendelkezésre bocsájtja a budapesti totalizateurgépeket is. A verseny szeptember 3-án lesz. Az ügétőverseny szeptember 8-án rendeztetik s három futamból fog állani. A díjugratás és jeu de barre-ra a budapesti lovagló verseny szabályai mérvadóak. A lókiállítás is igen érdekesnek ígérkezik, a mennyiben a mezőhegyesi állami ménés buzgó és lelkes vezetője: gr. D'Orsay Olivér kilátásba helyezte, hogy a nagyban fejlődő mezőhegyesi tájfajtából egy demonstráció gyűjteményt állít ki, ezenkívül részt vesznek szintén kollektív kiállítással Pest-, Torontál-, Temes- és Biharvármegyék, valamint Szabadka és Hódmező-Vásárhely városok. A bizottság felkérni határozta a földmívelésügyi minisztert, hogy intézkednék az iránt, miszerint úgy, mint a luxuslővásárookra, a külföldi figyelme ezen kiállításra is, mint tenyészanyag bevásárlási forrásra, főlhivassék.

— **Meglőtt gyermek.** Pálkás Sándor 8 éves kis fiút folyó évi augusztus hó 4-én délután szülei Szarkás 108. szám alatti lakásán hasba lőtték. A súlyosan sérült gyermeket ápolás végett azonnal a városra szállították. Az eset részleteit illetőleg a következőket sikerült tudósítónknak megtudni: Kópias János 33 éves kapás, ki a Szarkás 109. számú szőlőben van alkalmazva, kóbor kutyát lőtt s a kutyára szánt lövés érte az udvaron a katlan előtt állt kis fiút. Gondatlanság esete forogván fen a bűnügyi eljárás fogantatba vétetett.

— **Pórus járt pipatolvaj.** Horváth Sándor 21 éves r. kath. vallású cseléd olesón akart pipára szert tenni, kiment hát a vásárba s ott a pipások közt Halász Mihály árúasztaláról egy tajtékpipát elemelt. Halász a lopást észrevette s az enyveskező cselédet a rendőrségnek átadta. Horváthnál a pipát csakugyan megtalálták s azt tulajdonosának, az ipsét pedig a bíróságnak adták át.

— **Meghálalta.** Kotyinszki János pilisi illetőségű 46 éves cseléd hajcsár e hó 7-én szállást kért Marosi József 4. tized 436. sz. a. lakostól, ki az ágról-szakadt szegény embert megszaranta; Kotyinszky azután azzal hálalta meg Marozsi szivességet, hogy annak egy pár eszímáját, téli kabátját, a kamraajtót feltörve, ellopta s reggelre szállásadója lakásáról megszökött. A rendőrség keresi.

— **Tolaj cselédleány.** Varga Terézia kerekgyházi illetőségű cselédleány, gazdája Fischer Izsáknétól 15 frt készpénzt e hó 4-re virradóra ellopott és megszökött. Köriök.

— **Verekedés.** Dékány Péter czimbalmos, ki valóságos réme a „magyar cigányoknak”, e hó 5-én este a vásártéren összeczivódott Kállai Miklós és társaival, mikor is Dékány Pétert Kállai uramék jól elverték s hogy meg ne sántuljon, különösen fejét „tapogatták” meg. Két dudás nem fér meg egy csárdában! Ügyük a bírósághoz tétetett.

— **Tolvaj pinczér.** Láng Soma, szolnoki illetőségű pinczér, társa: Platthy Dezsőnek pénzes fiókját e hó 6-án feltörte s abból 16 frt készpénzt, egy pár cipőt ellopva, megszökött. Keresik.

Közgazdaság.

A gyümölcsfák öntözése és trágyázása nyáron.

A gyümölcsfákat többnyire csak télen tisztogatják, meszezik és trágyázzák; ez az oka, hogy a levelek megfodrosodnak s hogy még az egészséges gyümölcs sem fejlődik jól. A fiatal fák tápanyag híján tönkremehetnek vagy sinylődni kezdenek, azért különösen az újonültetett fácskákat nyáron át is öntözni és trágyázni kell, mi minden nehézség nélkül eszközölhető. Nyáron át egyszer-kétszer a korona körületében nagyobb számú 40 cm. mély és egymástól 1 m. távolban levő lyukat készítünk; vagy ha a fa a szántóföldön van, 30—40 czmnyi árkot húzunk a korona körül s azután kannával vagy ganajléhordó szekérral vizet hordunk belé, hogy a mélyebb rétegek jól átnyrkosodjanak. A fa mellett földtányérba vizet önteni azért nem czélszerű, mert a könnyen cserepesedő talajokat ezáltal repedezteté teszzük. Ha a fák lejtőn állanak, akkor a fa körüli árkokat összekötjük és a vizet fától-fáig vezetjük. A kövezett udvarokon levő fákat 45 cm. hosszú és 6—8 cm. széles agyagesővek segítségével öntözzük. Nehezen megeredő fákat az öntözésen kívül a kiszáradástól is védelmezik azáltal, hogy a törzs körül mohát, szecskát, szalmás-trágyát stb. rakunk s a törzset szalmával, mohával, fagyapottal betakarjuk és aztán beagyagozzuk.

Nyári trágyául ganéjlevet és hig árnyék-széktrágyát használhatunk, de csak akkor, ha a talaj nyirkos, mert különben a gyenge gyökerek megmaratnak. A nyári trágyázás különösen a gyümölcseszel megrakott fáknál és sovány talajon szükséges; tudjuk, hogy a bogysó gyümölcsök igen meghálálják a nyári trágyát.

Azon fákat, melyek kevés virágrügyet mutatnak, kálisókkal és foszfátokkal trágyázunk, melyet vízben, vagy trágyalében oldunk fel; 1 négyszögméterre 60—100 gr. sót számítunk 25 liter folyadékban. Ezen trágyázási móddal bámulatos eredményeket értek el, — azért használatuk nagyon is ajánlható. Különösen a szuperfoszfát használata ajánlatos, mert ez a legkönnyebben oldható s így a leggyorsabban ható fatrágyázó anyag.

A ganéj különösen hajtja a fákat, miért is őszzel alkalmazni nem tanácsos, mert különben a hajtás nem érik meg és hidegre fordulván az idő, elfagy.

Még egészen fiatal csemetéket, melyeket rendszerint teremni nem engedünk, kellő öntözés és trágyázás mellett minden kár nélkül termőre hagyhatjuk, mint a tüzetes kísérletek igazolják.

CSARNOK

A reporter.

— Egy volt ójságíró emlékirataiból. —

Nagyhangú leleplezéseket várnak e helyen? Én pedig ártatlan kis rajzot adok, egy kis töredéket emlékirataimból, „egy reporter emlékirataiból”. Huszonkét éves koromban egyik nagy politikai napilapunknak voltam reportere.

A laikus közönségnek, úgy tapasztaltam, helytelen fogalmai vannak a reporter tisztességéről. Egy szellemes novellista is úgy mutatja be őket, mint modern samaritákat, a kik tűzhez, vízhez, elgázolási szerencsétlenségekhez tolakodnak, a segédkezésre azonban rá nem érnek, mert hisz ők — hirhajhászokban járnak mindenhol.

Ha „csak” ennyiből állna a reporter dolga, könnyű szerrel nézné a világot. De két oldala van az éremnek. A hirhajhász után következik a „belső” munka. A csatangelést a halomragyújtott anyag preparálása, a hirhordók és panaszolók fogadása s a „köteles” szemlék követik. S ha még ezzel vége szakadna. A reporter tudós tartozik lenni egyszersmind s első sorban. A nap és holdfogyatkozásról épp oly szabatosan kell értesítenie a közönséget, mint akármely földtani tüneményről. Sorban kell ismernie a betegségek neveit, nem-különben országvilág nevezetes férfait s asszonyait, születéshelyöket, viselt dolgaikat s — a mi különösen a női nevezetességeknél nem mindennapi — életkorukat. Értenie kell a politikához csakúgy, mint az ének- és szavalóművészethez, de nem kevésbé az ipar minden kigondolható és ki nem gondolható ágához. Léghajózás és fényképészet, fatenyésztés és bányatermelés, telefon és füzértáncz, katonai parádé és főúri libéria egyaránt ismeretesek legyenek előtte, különben lépten-nyomon bakot lóhet. Szóval a föld kerekéségén ő legyen a legtökéletesebb ember, a ki tud, ismer, lát, hall és érez mindent, eleget tesz mindenkinek, főnökétől: a lap szerkesztőtől kezdve a bálkirálynőig, a ki joggal méltatlankodnék, ha a báltudósítás az ő nefelejtés-hajékát véletlenül égő szerelemképp mutatná be Carneval olvasó híveinek.

A reporter legalább is oly tökéletes ember, mint a ki miniszterségre jelölteti magát. Sőt a miniszteri kvalifikáció sem elég. már csak azért sem, — egyébről nem is szólva — mert a miniszterek adósságokat csinálhatnak. De képzeljünk egy eladósodott reportert! Valóságos szárnyaszegett madár. A nyilvános helyeket csak félve kerülgeti. Egy tuczat útczától a szó szoros értelmében ki van zárva, mivel ott lakó hitelezőitől minden áron távol kell maradnia.

Ha tőlem függne e világban divó fogalmak reformja, a szellemi képesség netovábbját azzal fejezném ki, hogy: jó reporter lenne!

Kell-e mondanom, hogy huszonkét év alatt nem tökéletesedtem annyira s hogy minden igyekezetem kárba veszett ama velem született hiba miatt, melyet úgy neveznek, hogy: gyalórság?!
Eszemben van még a szemrehányás, melyet egy ideig tettem magamnak a miatt,

hogy egy disztrakoma francia étrendje a pezsgő utóhatása alatt teljes teljében kipárolgott agyamból olvasóim mást sem tudtak róla, minthogy: volt — nincs.

Van azonban a feledékenységnél is boszantóbb: a felülés. Ennek úton-útfélen ki van téve a leglelkiismeretesebb reporter is. Kősa pletyka, vagy szándékos megtérfálás nem egyszer rak neki tört. Velem tudtomra csak egyszer történt meg, hogy „halomra döntöttem” egy háromemeletes házat, melynek lakói a rémhír olvasására bizonynyal jobbízút nevettek, mint én, a mikor megtudtam, hogy a legkövőbb kacsát bocsátottam világnak.

Sok ember pedig ugyancsak érzékeny, habár a legtávolabbról van is érdekelve az „újság” által. Egy napon valaki eme sorokat küldi be hozzám: „Egy elveszett század. A népszámlálás alkalmával a főútcán egy század elveszett. Pontos utánszámításra alapítva mondhatjuk, hogy ez útcza női lakói épen száz évvel kevesebbet jegyeztek be, mint a mennyit valódi koruk mellett kellett volna.”

Ki tagadná meg az ily ártatlan tréfa közlését, kivált a „beküldetett” czime alatt? Rövid idő múlva a szép Malvin kisasszonnyal találkozom. Szokásától elütő hidegséggel fogadta köszöntésemet. Kérdeztem egyet-mást. Nem felelt. Egyszerre kifakadt:

— Tehát ön azt hiszi, hogy én eltagadom koromat?

— De nagysád, esküszöm . . .

Beszélhettem. Rám sem nézett többet fél évig. Aztán elvitték vidékre férjhez. Azóta nem láttam. Talán most is haragszik.

Huszonkét évvel a tökély bármely magas fokára törekedjék is valaki, a szép szempárok hatalmát nem tagadhatja meg. Pedig a reporter, ha szerelmes, el van veszve. Ámor kicsikarja kezéből hivatása életfeltételeit, megbénítja, leláncsolja. Beláttam ennek keserű igazságát és lemondtam Fama szolgálatáról. Az örökmozdony élő példányai egygyel kevesbedtek, de a nyugalmat dicsőítő polgárok száma egygyel szaporodott . . .

Miért mondtam el mindezeket? Hogy kérjem, gyakoroljanak önök egyetlen egyszer nagyobb elnézést helyi lapjaink újdonságai iránt; a szerkesztőt pedig intem, ne várjon reporterétől többet, mint a mi tőle telik.

Famulus.

Vasúti menetrend.

Érvényes 1899.



május 1-től.

Budapest—Szeged.

Kecskemétről Budapestre			Budapestről Kecskemétre		
Vonat	Indulás	Érk.	Vonat	Indulás	Érk.
Sz. v.	hajnal 3.47	7.15	Gy. v.	reggel 8.15	10.08
Sz. v.	reggel —	—	Sz. v.	reggel 8.30	11.29
Sz. v.	reggel 7.22	10.55	Gy. v.	d. u. 2.30	4.24
Gy. v.	dél 11.33	1.25	Sz. v.	d. u. 4.25	7.36
Sz. v.	d. u. 3.42	7.00	Sz. v.	este 7.00	10.28
Gy. v.	d. u. 5.48	7.40	Sz. v.	éjjel 10.35	1.56
Kecskemétről Szegedre			Szegedről Kecskemétre		
Sz. v.	hajnal 5.00	7.42	Sz. v.	éjjel 1.01	3.32
Gy. v.	d. e. 10.09	11.40	Sz. v.	hajnal 4.50	7.20
Sz. v.	d. e. 11.37	1.47	Gy. v.	d. e. 10.00	11.31
Gy. v.	d. u. 4.26	5.53	Sz. v.	d. u. 1.14	3.32
Sz. v.	este 7.38	10.15	Gy. v.	d. u. 4.12	5.46
Sz. v.	éjjel 10.37	1.00	Sz. v.	d. u. 5.20	8.20
Sz. v.	éjjel 2.02	4.20			
Kecskemétről Czegledre			Czegledről Kecskemétre		
Sz. v.	d. u. 12.28	2.00	Sz. v.	reggel 6.15	8.26

Kecskemét—Fülöpszállás.

Vegyesvonat		Vegyesvonat	
reggel	délután	reggel	este
3.57	1.30	8.25	8.55
4.06	1.42	8.16	8.46
4.16	1.55	8.07	8.37
4.23	2.03	8.00	8.30
4.30	2.15	7.54	8.25
4.39	2.26	7.43	8.15
4.49	2.40	7.32	8.04
5.08	3.01	7.20	7.51
5.16	3.10	7.04	7.35
5.32	3.32	6.51	7.22
5.43	3.45	6.38	7.09
5.49	3.53	6.31	7.02
5.55	4.—	6.25	6.56

Kecskemét—Tisza-Ugh.

Vegyesvonat		Vegyesvonat	
reggel	délután	reggel	este
4.20	11.42	8.13	9.00
4.27	11.49	8.07	8.54
4.42	12.04	7.55	8.42
4.48	12.10	7.43	8.32
5.07	12.29	7.34	8.23
5.32	12.55	7.05	7.54
5.49	1.12	6.53	7.44
5.57	1.20	6.07	7.30

Piaczi árjegyzék.

1899. évi augusztus hó 11-én.

Tiszta búza métermázsanként . . .	7.80	krtól 8.40	krig.
Kétszer . . .	6.40	6.70	—
Rozs . . .	6.—	6.20	—
Árpa . . .	5.20	5.50	—
Zab . . .	5.40	5.70	—
Tengeri kecskeméti . . .	5.40	5.50	—
hánati új . . .	5.30	5.35	—
Köles . . .	4.70	5.20	—
Krumpli . . .	1.20	1.40	—
Széna . . .	1.90	2.10	—
Szalma . . .	70	0.80	—
Szalonna kilója . . .	52	0.60	—

Felelős szerkesztő:	Laptulajdonos:
Ifj. TÓTH ISTVÁN.	A KECSKEMÉTI SZABADELVŐ PÁRT.
Szerkesztőtárs:	Kiadó:
Dr. NAGY MIHÁLY.	TÓTH LÁSZLÓ.

NYILT-TÉR.

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. Privát-fogyasztóknak póstabér- és vámmentesen, valamint hához szállítva — mintákat pedig póstafordultával küldenek, Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben. Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. 2

HIRDETÉSEK.

Kiadó lakás.

VII. kerület, Széles-útcza 314. szám alatti (Szegedi suszter-féle) házban 2 szép szoba, konyha, éléskamra és nagy kamrából álló lakás folyó évi november hó 1-től vagy azonnal is kiadó. — Értekezhetni a fenti czim alatt a tulaj-

258 donossal. ?-1



Kiadó lakás.

Alulirotnak a IV. tzedben, a Nagy-kőrösi-útczába nyíló Gyik-útcza 36. szám alatti, alapjából újonépült, magas, földszintes, minden kényelemmel berendezett, csak egy év előtt épült, már egy télen át lakott háza, mely magában foglal 3 nagy útczai, 1 udvari, 2 elő-, 1 cseléd-szobát, konyhát, éléskamrát, fűskamrát, 1 fülkét, 1 mosókonyhát, (mely utóbbi fürdőszobának, sőt lakásnak is használható pincze,) és padlás, tágas folyosóval, (esetleg az egész egy nagyobb és egy kisebb lakásra osztható) az udvarban ivóvízű kúttal, folyó évi november-től kiadó.

Bővebb értesítéssel dr. Kovács Pál, Pataky Imre igazgató-tanár urak, esetleg a tulajdonos Budapest, József-körút 43. sz. I. emelet 9. a. szolgálnak.

253 ?-2

Mády János.



A legjobbnak elismert

Maklár-féle

borostyánkő olaj-lakkfesték,

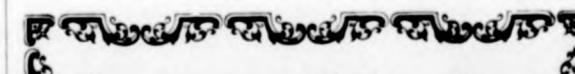
mely gyors száradása, tartós, remek fénye és olosósága miatt rendkívül elterjedésnek örvend,

kapható egyedül

Bóka Zsigmond

főraktáros úrnál,

257 Kecskeméten. 1-3



Borszéki viz.

Az ásványvizek királya.

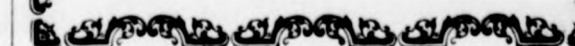
Tisztán vagy borral vegyítve, a legkellemesebb üdítő ital.

A vérszegénység, idegbántalom, vishólyag, különféle női bajok és az emésztési zavar elismert 202 gyógyszere. 10-6

Friss töltésben érkezett

Nyirády László

itteni főraktáros oszéhoz.



A feltaláló dr. Meidinger tanár úr által kizárólag
feljogosított gyár.

MEIDINGER-KÁLYHÁK

készítésére.

H. HEIM es. és kir. udvari szállító

Budapest, Thonet-udvar.

Bécs, I., Kohlmarkt 7. — Prága, Hybnergasse 7.

Szabadalmazva minden államban.

— Első díjjal kiütetve az összes kiállításokon. —

Legelőnyösebb töltő és szellőző kályha.

Lakások, iskolák, irodák stb. számára, a
legegyszerűbb és legpompásabb kiállításban.
Tetszés szerinti hosszantartó égési tartam
kósz., 24 órai égési tartam kőszétfűtés-
sel. Több szobát egy kályhával lehet fűteni.

Waggon-kályhák.

Heim-féle Meidinger-kályhák.

MEIDINGER-OFEN

H. HEIM

Óvjuk az utázasoktól, miért is becses
figyelmébe ajánljuk az itt feltüntetett véd-
jegyet, mely a kályha ajtájának belső oldalán
rá van forrasztva.

Heim-féle HESTIA-KÁLYHÁK.

Heim-féle füstemesztő kandalló.

A kéménykövek teljesen füstmentesek ma-
radnak. Határtalan égési tartam. A már meglevő kandalló-burkolat
felhasználható. Egy kandallóval több helyiséget lehet fűteni.

Heim-féle füstemesztő Caloriferek.

Minden rendszerű központi fűtések.

— Szárító készülékek ipari és gazdasági célokra. —

Prospektusok és árjegyzékek ingyen és bérmentesen.

Kályháink csak akkor valódiak, ha azok budapesti vagy bécsi
raktárainkból szereztek be.

223 20-7

!!! Üzlet-megnyitás!!!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
becses tudomására hozni, hogy helyben, *V. ik
tized, Malom-útcza 305-ik szám alatt* (Papp
János rendőr házában) a mai kor kívánalmai-
nak mindenben megfelelő

szobafestő- és *

* mázoló-üzletet

nyitottam.

Ezen szakmák terén szerzett bő tapasztalataimat nagyobb fővárosokban szereztem,
és így a legfinomabb izlést is képes vagyok
kielégíteni.

Vállalkozom **templomok, termek, szobák, kapubejáratok és lépcsőházak** stb. festésére bármely stílusban, a legegyszerűbbtől a legzavdagabb kivitelig, valamint aranyozás és fényezési munkák készítésére is szolid és jutányos árak mellett.

Főtörökvésem mindenkor oda fog irányulni, hogy a mélyen tisztelt megrendelőimnek teljes elismerését és becses támogatását mindenkor kiérdemeljem s maradtam

Kecskemét, 1899 év augusztus havában

kiváló tisztelettel

Róth Márk,

szobafestő és mázoló

256 2-2

Fényképészeti műterem!

Számos kecskeméti látogatóim arra ösztönöztek, hogy Kecskeméten

fényképészeti fiók-műtermet

létesítsek.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a felvételek eszközlésével üzletvezetőmet biztam meg, a munka kidolgozása azonban budapesti I-ső rangú műtermemben történik, hol kitűnő erők és minta-berendezés áll rendelkezésemre, úgy hogy izléses, minden tekintetben kiváló munkáról biztosíthatom a n. érd. közönséget. Ideiglenes **fényirda** Kecskeméten, Kisbudai-útcza 21. sz. a. Steiner Mihály úr házában van.

Alföldi **népviselő - felvételeket** díjtalanul eszközlünk.

S Z I G E T I

fényképészeti és festészeti műterme,
Budapest, IV., Kristóf-tér 6. sz.

249 8-2

A Kőbányai Király Serfőző

* Góliát Maláta-söre *

gyógyhatása mellett a legkellemesebb

üditő ital.

Ajánlások: **dr. Korányi, dr. Réthy** budapesti és **dr. Benedikt** bécsi egyetemi tanár uraktól.

A Góliát MALÁTASÖR

a Bleyer-féle sörházban

poharanként,

alulirott raktárosonál pedig

üvegenként kapható.

Bleyer Adolf,

A Kőbányai Király Serfőző Részvénytársaság
165 **főraktárosa** 35-16

Nagykőrösi-útcza 22-ik szám,

a hol mindenkor kellőleg hűtött, legjobb minőségű hordós és palackos sör kapható.

Ezenkívül a Góliát Maláta-sör kapható: **Csolnoki Endre, Schwartz Adolf, Stein Lajos, Witz Gusztáv és Kovács Béla** urak fűszer- és csemegé üzleteiben.

Hirdetmény.

Kőrösi-hegy 137-ik szám alatt, dr. Szeless József úr szomszédságában lévő szőlő nyaralóval és 4 darab kecskeméti takarékpénztár-egyesületi **részvény** eladó.

Értekezni lehet **Rapcsányi Kálmán** városi főszámvevővel. 251 2-2

Föld-eladás.

Néhai **Sándor Ferencz** hagyatékához tartozó puszta-ágasegyházi 596 hold 613 □-öl **legelő- s szántó-földbirtok** — egészben vagy részletekben, — továbbá **Sándor Márton** tulajdonát képező, a szabadszállási puszta jakabszállásán levő 55 hold 717 □-öl **földbirtok** szabadkézből eladó.

Ugyanezen földbirtokok esetleg **hasznbérbe is kiadóak**. — Értesítést ad: **Szabó Márton** ügyvéd. 252 3-2

K a v é - m a g a z i n * *

* * K e c s k e m é t e n .

1	kgr.	Kuba-	1.50
"	"	Óriás-	1.60
"	"	Santos-	1.30
"	"	Portorico-	1.50
1	4	Császárkeverék	1.55
"	"	Sanchong	1.—

kávé
tea

Kitűnő minőség. — Bámulatos olcsó árak!

Nagy raktár gazdasági-, vetemény- és virágmagvakban.

Gőzgéppel dörzsölt olajfestékek.

Egyedüli kizárólagos raktár:

komáromi pipaszárból.

Reiner Károly

fűszerkereskedése 70 26-25

Vásári nagy-útcza. a „NAGY-PIPÁHOZ.” Vásári nagy-útcza.

Szőlő- és földbirtok-eladás.

Néhai **Dékány Imre** hagyatékát képező jó karban lévő **szőlőbirtok**, a mely a Kőrösi-hegy, Daróczi-közön, közel a vasúti átjáróhoz van, **úri- és kapás-lakással** mintegy **7 hold területű**, akár egészben, vagy részletekben is, **eladó**. — Továbbá Ballószegben mintegy **19 holdnyi földbirtok** egy négyszegben, gazdasági épületekkel, a ballószegi állomástól mintegy 10 percznyi távolságra szintén **eladó**. 246 2-2

Értekezhetni **özv. Dékány Imréné**nél, Nagykőrösi-útcza 20. sz. a.

Egyéb különlegességek:

Iró- és másoló-tinták.

Vízmentes

BÖRKENŐCS.

„VANDOL”

szabad. talpvédő.

Ércztisztító pép. Arany-

és ezüsttisztító szappan.

Bőrlack

Szab. **kenőkefe**

„Nigrell” folyékony

fénymázal **fekete és**

színes csipőkhöz

30 kr.



A sok értéktelen utázasok miatt kérem nevemre ügyelni.

A világon a legjobb fénymáz!

Aki a lábbelijét szép fényessé és tartóssá akarja tenni, csak

Fernolendt-fénymázat

vásároljon; a világos lábbelikhez pedig

Fernolendt féle természetibőr-crémet.

Mindenütt kapható.

56

Cs. kir. szabad.

40-27

A gyár alapított **Bécsben, 1832. évben.**

Gyáriraktár: **WIEN, I., Schulerstrasse 21.**

St. Fernolendt.

Egy jómagaviseletű fiú

(1-2 középkolival)

TANONCZUL

felvételik

Tóth László

könyvnyomdájába.